MIK/MDS Provtagningsinstruktion, mastit-PCR

Provtagningsinstruktion, mastit-PCR

Bronopolbehandlad mjölk rekommenderas men även obehandlad mjölk fungerar.
Bronopolbehandlade mjölkrör kan beställas från SVA.
Både individprover, poolade prover och tankmjölksprover kan analyseras.

UTFÖRANDE

För tankmjölksprover*

Mjölktanken bör innehålla minst en hel mjölkning vid provtagningen

- Sätt på omröraren i tanken under minst 10 minuter
- Tvätta händerna noga före provtagning och ta på handskar
- Märk ett sterilt mjölkrör med bronopol med besättningsnummer och datum
- Stäng av omröraren
- Tappa ur tre gånger så mycket som ryms i tappkranen ur tanken om provet ska tas via tappkran
- Samla upp 0,5 liter mjölk via tappkran, provtagningsrör i silotank eller med skopa via manhål i tanken i ett sterilt eller mycket väl rengjort kärl (gärna diskat rostfritt och urspolat med 80-gradigt vatten och som sedan fått självtorka)
- Häll över mjölk i ett sterilt mjölkrör med bronopol
- Fyll i remiss, ange att det är mastit-PCR som önskas

* Om mer än 50-100 kor ingår i tankmjölken kan enstaka kor med smitta i gruppen inte alltid upptäckas

Individprov från enskilda juverfjärdedelar

- Tvätta händerna noga före provtagning och ta på handskar
- Märk ett bronopolbehandlat mjölkrör med individnummer och besättningsnummer
- Torka av juver och spenar med torrt papper. Om juvret är mycket smutsigt kan det behövas tvättas
- Mjölka minst 10-15 milliliter i kontrollkärl
- Tvätta spenspetsen med bomullstussar fuktad i 70 procent alkohol. Tvätta tills bomullstussarna inte längre blir smutsiga. Ta nya bomullstussar för varje juverfjärdedel. Vänta ca en halv minut innan provet tas så att desinfektionsmedlet får dunsta.
- Ta mjölkprovet på följande sätt:
    - håll röret vågrätt vid provtagningen
    - vik spenen horisontellt och mjölka en stråle i röret (helst en stråle, fler strålar innebär större kontamineringsrisk)
    - mjölkmängden bör vara minst 1 milliliter
    - spenspetsen får inte vidröra rörmynningen
    - sätt på korken omedelbart

Vid spentramp eller vid skadad spenspets kan det vara svårt att ta ett sterilt mjölkprov på grund av att det är svårt att desinficera spenspetsen. Ta provet med spruta och kanyl (0.8 x 25 millimeter) från spencistern och häll över i ett mjölkrör.

Om kon sparkat, viftat med svansen eller dylikt efter att röret öppnats, rekommenderas att provtagningen avbryts och återupptas med nytt sterilt rör.

- Fyll i remiss, ange att det är mastit-PCR som önskas

Samlingsprov från en individ

- Tvätta händerna noga före provtagning och ta på handskar
- Märk ett bronopolbehandlat mjölkrör med individnummer och besättningsnummer
- Ta fram fyra sterila mjölkrör (utan bronopol)
- Tvätta juver och spenar som vid individprov från enskilda juverfjärdedelar
- Ta mjölkprov i separata mjölkrör från varje juverdel som vid individprov från enskilda juverfjärdedelar.
- Gå till en ren plats för att förhindra kontamination. Blanda om juverdelsproverna ordentligt och häll över lika mycket mjölk från varje mjölkrör till det märkta röret med bronopol. Det är viktigt att det blir lika stor mängd från varje juverdel i samlingsprovet.
- Fyll i remiss, ange att det är mastit-PCR som önskas

INSÄNDNING AV PROV

- Lägg rören i transporthylsor eller annat skyddande hölje med absorberande material och remiss i ett vadderat SVA-kuvert
- Kryssa i Mastit
- Skicka helst proverna dagen efter provtagning men de kan sparas i kylskåp och skickas inom en vecka
- Om proverna tas på en fredag, spara proverna kyl och skicka på söndag eller måndag.

Skicka prov till:
SVA
Avdelningen för mikrobiologi
756 51 UPPSALA

Observera att rena och väl tagna prover ger bäst analysresultat. Noggrann rengöring innan provtagning och rätt provtagningsteknik är avgörande för att få relevanta och säkra resultat.

Du avgör analysresultatets säkerhet.